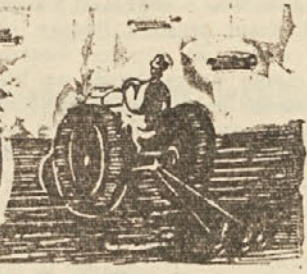

Naše

DELO

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRŠKO

Leto II. — Štev. 16. 15
Krško, 1. avgusta 1949.

Peto redno zasedanje OLO Krško

Dne 16. julija se je vršilo V. redno zasedanje OLO Krško.

Tov. predsednik Kovačič Slavko je podal izrpen politično-gospodarski referat. Ob zaključku svojega referata je tov. predsednik pozval vse člane OLO-ja, da naj vsak na svojem področju pristopi k izvrševanju nalog z večjo aktivnostjo, kot so to izvrševali posamezni člani dosedaj. Bodoče delo naj bo usmerjeno predvsem na:

a) doseči plan delovne sile in nuditi vso pomoč pri organiziranju frontnih brigad na vasi.

b) Na področju zadrugišstva nuditi pomoč za čim hitrejši in masovnejši vstop v zadrugi pri čemer naj zlasti prednjačijo odborniki oziroma člani OLO-ja.

c) Zagotoviti z dobro izvedenim odkupom hrano industrijskemu prebivalstvu, izvršiti čim prejšnje vplačilo davkov na terenu.

č) Poživeti lokalno gospodarstvo, uvesti norme pri delu, vršiti borbo proti lokal patriotizmu glede zaposlevanja izven doma, vršiti borbo za izpolnitev celotnega petletnega plana.

septembru, ko še pridelek, predvsem vino ni bil dokončno poznat. Davčna komisija druge stopnje pri OILO je hotela to nesorazmerje popraviti a je zašla v drugo skrajnost ovisno v nerealnost odmere davkov. OILO je te nepravilnosti ugotovil in je postavil komisijo za ponovno korekturo, katere je že izvršila svoje delo in znižala davek za 20%. Davek po drugi korekturi je realen in mora biti v najkrajšem času poravnat. Dosedaj imamo vplačil II. skupine za leto 1948 48.133.000 din in akontacij za leto 1949 4.297.000 din.

Plan v gozdarstvu

Plan v gozdarstvu je izvršen takole: posek lesa je izvršen 62% od celotnega plana, odvoz do kamionskih cest 50%, oddaja in prevzem lesa na skladiščih pa 36%. Pri izvrševanju gozdarskega plana so se najbolje pokazali KLO-ji Krško, Krška vas, Raka in Leskovec, ki imajo plan izvršen skoraj 100%, dočim so najslabši Veterinik, Sv. Peter, Šutna, Kostanjevica in drugi. Da plan ni boljše dosežen, je vzrok temu, da so se odgovorni funkcionarji v zadnjem času bavili z mobilizacijo voznikov, niso pa vodili računa o izvedbi gozdarskega plana. Plan oddaje lesa ki je bil postavljen pred KLO-je, je treba v najkrajšem času izpolniti. V zvezi z izvedbo plana je bilo v našem okraju mobiliziranih 753 voznikov za prevoz lesa do kamionskih cest. Proti vsem tistim kmetovalcem, ki se niso odzvali pozivom in ki niso hoteli razumeti važnosti izvedbe gozdarskega plana, je bilo uvedeno kazensko postopanje in je bilo skupno kaznovanih 44 kmetovalcev z denarno kaznijo. S kaznijo zaplembe živine, vozov in vprege je bilo kaznovanih 12 kmetov in je bilo zaplenjenih 14 konj, 1 par volov in 8 vozov. Z ozirom na posek gozdov se je posvečala velika pažnja pogodovanju in je bilo v aprilu pogodbenega 15.75 ha goličav, za kar se je porabilo 142.295 sadik.

Lokalno gospodarstvo in komunalno gospodarjenje

V okraju obstoja 83 podjetij lokalnega značaja, v tem številu so všteta proizvodna in neproizvodna podjetja. Proizvodnja podjetij, ki so zadolžena po planu I in planu II in so dosegla sledeče rezultate: plan I je izvršen 13.5%, plan II 32.6%. Opekarne so dosegle v izdelavi surove opeke 24% letnega plana, v žgani opeki 9.5%. Da pa plan ni bil dosežen 100% je vzrok temu, da tovarna čokolade in likerjev v Rajhenburgu ni napravila niti enega % vsled premetitve in urejevanja novih prostorov, ravnotako pletilnica v Dobovi, ki dva meseca ni obratovala zaradi nedobavljenega materiala. KLO-ji kot oblastveni forumi morajo skrbeti zato, da se bodo ustanovljala nova lokalna podjetja in da bodo znali vedno izkoristiti dobavljeni material, kakor tudi poiskati vire v lokalnem merilu. Pri ustanavljanju lokalnih podjetij so se najbolj izkazali KLO-ji: Krško, Brežice-mesto, Sv. Peter in Bizeljsko.

Obnova podeželja je dosežena 43%. Za obnovo je bilo dobavljeno 15 ton cimenta, 277.000 zidakov in 240.000 strešnikov, 1110 m³ lesa, 2.000 kg bitumena, 28 rol strešne lepenke, 480 m² okenskega stekla, 500 kg oljnate barve in 300 kg žičnikov. S tem materialom se je obnovilo 19 popolnoma porušeni stanovanjskih poslopij, 4 popolnoma porušena gospodarska poslopja in 13 delno porušeni stanovanjskih in gospodarskih poslopij.

Z ozirom na socialni sestav je bila obnova izvršena v letu 1949 pri malih kmetih 67%, pri srednjih kmetih pa 33%. Velike težave smo imeli pri spravilu 2.500 m³ lesa iz Kočevskega roga ker OZ niso mobilizirale dovolj delovne sile.

Velika pažnja se je posvečala obrtni dejavnosti, delalo se je na vključevanju šušmarjev v obrtnike in je bilo v ta namen izdano 28 obrtnih dovoljenj.

Ena zelo važna panoga našega gospodarstva je lokalni promet. Z organizacijo pover-

Poročilo Izvršnega odbora o delu in izvedbi nalog je podal tov. tajnik Ogorevc

V svojem poročilu je podal, da je Izvršni odbor posvečal največjo pažnjo gospodarskemu napredku okraja, kakor v kmetijstvu, v zadrugištvu, v izvajanju odkupov, v preskrbi prebivalstva, v izvajanju pravilne davčne politike, v varstvu in sečnji gozdov, v socialni zaščiti in zdravstvu v razvoju komunalnega gospodarstva in komunalne dejavnosti v mobilizaciji delovne sile v kulturi in prosveti itd.

Kmetijstvo

Za zvišanje kmetijske proizvodnje in planiranja iste je bil izdelan setveni plan vseh kultur za jesensko in spomladansko setev. Državni sektor je setveni plan izpolnil 100% pri nekaterih kulturah pa ga je celo presegel. Tudi v zadrugišnem sektorju je bil setveni plan dosežen 100% v vseh kulturah. V privatnem sektorju je bil dosežen plan žita 99%, industrijskih rastlin 80%, povrtnine 88% in krmske rastline 100%. Plan setve so najbolje izvedli KLO-ji Krško, Boštanj, Rajhenburg in Videm, zelo malomaren odnos pri izvajanju setvenega plana in pošiljanja poročil so pokazali KLO-ji: Brege, Jesenice-Dol., Vel. Dolina in Veterinik. Plan setve je velik doprinos preskrbe prebivalstva s prehranbenimi artikli, zato je potrebno, da se temu vprašanju v bodoče posveča večja pažnja.

Plan spomladanskega škropljenja sadnega drevja je izvršen 146%. Tu so se najbolj izkazali KLO-ji: Dobova, Brežice-okolica in Artiče. Ravno tako je v teku poletno škropljenje za kar so izvršene vse tehnične priprave in je bil že v ta namen održan tečaj sadje škropljenih kolon. V pogledu vzreje živine je bilo sprejetih 1000 krav v rodovnik. Ravno se vrši odkup plemenske živine za socialistični sektor in je bil dosežen plan 60%.

Tudi v zadrugištvu smo v zadnjem času dosegli nekaj vidnejših uspehov. Sedaj imamo 18 zadrugišnih ekonomij in 4 kmetijske obdelovalne zadrugiše s skupno površino 783 ha. Zadrugišna zavest se je precej razširila je pa še vedno premalo političnega dela in tolačenja o prednosti zadrug itd. Na tem polju je bilo zelo malo pomoči od strani KLO-jev.

Za zaščito naših krompirjevih nasadov pa je velike važnosti vprašanje zatiranja kolo-radskega hrošča. Kljub dosedanjim uspehom se ne smemo uspravati, ampak moramo z nenehno silo še nadalje preganjati tega škodljivca. V letošnji sezoni smo v borbi proti koloradskemu hrošču dosegli sledeče uspehe: vršilo se je 63 pregledov pri katerih je sodelovalo 5965 skupin, ter so iste pregledale 45.369 njiv. Skupaj je sodelovalo 51.170 oseb. Najdeno je bilo 70 listov z jajčeci, 2554 ličink in 75 hroščev.

Veliko pažnjo je posvečal Izvršni odbor vzgoji mladega kadra

Letos je napravilo pomočniške izpite z zadovoljivim uspehom 82 učencev. Od tega 65 moških in 17 žensk iz raznih poklicev in obrti. Bile so organizirane razne razstave v Sevnici, Brežicah in v Krškem, katere so prikazale uspehe in napredek industrije in obrti v našem okraju. Te razstave so ob-

enem prikazale tesno povezanost med mojstri in učenci ki je prej niso poznali ampak so mnogi mojstri ljubosumno čuvali znanje. Danes so pa ravno mojstri posredniki svojega znanja, zato so tudi razstave pokazale tak uspeh.

Preskrba prebivalstva v industrijskih centrih in mestih je odvisna od viškov v kmetijski proizvodnji

Pravilno planirani odkupi so garant, da bo naše delovno ljudstvo pravočasno in zadostno preskrbljeno. Po analizi in zaključku I. polletja izkazuje evidenca, da je plan odkupa goveje živine dosežen 100.6%, plan odkupa pitanih prašičev 3%, mršavih 78%, odkup mleka 68%, odkup masla 34% in odkup jajc 134%. Iz gornjih podatkov je razvidno, da smo ponekod plan presegl. Najbolj pa je pereče vprašanje odkupa pitanih prašičev. Ravno tako je treba poživeti odkup mleka, ker se dostikrat zgodi, da so naši industrijski centri brez njega. Pri tem je potrebno napraviti revizijo mlečnih nakaznic, kajti dogajajo se slučajji kot je n. pr. v Blanci, da vso količino mleka porabijo v območju KLO-ja.

Plan odkupa lanskega vinskega pridelka ni bil v celoti dosežen zato, ker vinarske zadrugi in tudi VINO-podjetje po svojih odkupovalnih niso pokazali dovolj elastičnosti pri kontrahiranju in odkupu. Na drugi strani pa je ob prvem navalu primanjkovalo posode vsled nepravilnih dispozicij.

Odkup žitaric

Plan odkupa žitaric je razbit na posamezne KLO-je. Največjo pozornost je treba posvečati razbijanju plana na posamezna gospodarstva v zvezi z diferenciacijo in zmogljivostjo gospodarjev. Pri ugotavljanju donosa se je pokazal zelo oportunističen odnos posameznih krajevnih komisij, da je hektarski donos od 500 do 1000 kg na ha. Stvarno pa znaša po naših ugotovitvah in po ugotovitvah krajevnih komisij povprečni ha donos 1350 kg pri vseh belih žitih. Vsako sektašenje glede ha donosa, da je previsok ali prenizek je nepravilno, treba se je boriti za 100% izvedbo plana odkupa.

Za ohranjanje našega življenjskega fonda je potrebna stalna kontrola nad izdajanjem živilskih nakaznic, na drugi strani pa je potrebno vršiti kontrolo in ugotavljati upravičenost do prejemanja, da s tem pospešimo tempo vključevanja. Da je to možno, nam je dokaz to, da smo v teku I. polletja odvzeli 4093 živilskih nakaznic tistim osebam, ki so neupravičene in smo s tem prištedili 5 vagonov moke mesečno. V preskrbi je največje pomanjkanje v maščobah. Vzrok nam je jasen, ker smo v našem okraju izvršili plan odkupa pitanih prašičev samo 3%

Izterjava davkov je ena izmed važnih nalog, ki stoje pred nami

Pri končni odmeri so se izvršile precejšnje napake v pogledu pretiravanja odmere davkov. Tudi nekatere krajevne davčne komisije so delale posamezne napake pri ugotavljanju dohodkov kmetovalcev, so pa imele tudi težkoče, ker so ugotavljale dohodek v

Pesem
zadružnikov

Spregledali smo, šli iz teme,
v novi, srečni dan pojoč,
uničili smo staro seme
jasno v lepše čase zroč.

Roke smo žuljave podali
si stisnili jih v pest močno,
iz starih novi smo postali,
ki v srečo skupno zdaj gremo.

Brnenje strojev nas podžiga
in zlato polje veseli,
naš skupni dom se naglo dviga
in seme novo že zori.

Iz mnogih ena je vzkalila
ljubezen kmeta do zemlje.
Semena niso nikdar vzklila,
lepo kot seme novo je.

Š. Z.

jenštva je bilo ustanovljeno Okrajno prevoznisko podjetje, ki je prevzelo vse avtomobile od SAP-a in ima tudi že podružnico v Brežicah. Stanje avtoparka v okraju je sledeče: 257 prevoznih sredstev, od tega 192 izpravnih in sicer 47 tovornih avtomobilov, 29 potniških, 98 motočiklov, 4 avtobusi, 4 priklopniki, 9 vlačilcev in 4 specialni.

Plan transporta je bil dosežen 95%.

Pri vzdrževanju cest je sedaj zaposlenih 70 cestarjev na 369 km cestnega omrežja, zveznega, republiškega in okrajnega značaja, katere nadzorujejo 4 cestni nadzorniki s sedežem v Krškem, Kostanjevici, Sevnici in Brežicah. Podjetje Cegrad je izvršilo popravilo mostu v Sevnici. V juliju se bo pričelo s popravilom lesenih mostov v Cerkljah, Krški vasi in Krškem.

Za vzdrževanje zveznih in republiških cest se je porabilo v teku I. polletja 1.381.159 din, za okrajne ceste 293.398 din. Za zvezne ceste se je dobavilo 1235 m³ gramoz, navožen je že 348 m³. Za republiške 810 m³, navožen je že 208 m³, za okrajne 3.110 m³, navožen je 321 m³.

Stanje cest je srednje zadovoljivo z ozirom na naraščajoči promet. Za prevoz gramoz za primanjkuje prevoznih sredstev. Uveden je brigadni sistem dela cestarjev, ki daje večji efekt dela kot posameznik.

Socialna zaščita in zdravstvo

V teku tega polletja je bilo po socialni liniji ustanovljenih 48 šolskih kuhinj, kjer se deli hrana revnim in slabotnim šolskim otrokom. V te svrhe je bilo razdeljeno od MDF-a: 6750 kg polmastnega mleka, 36.900 kg posnetega mleka, 4.102 kg masti, 2.110 kg raznih konzerv, 404 kg riža, 1429 kg ribjega olja in 2.000 kg raznih drugih prehranbenih artiklov. Za poplavljenca pri KLO-jih Kostanjevica, Mraševo, Sv. Križ, Dobova, Sv. Peter, Dol. Pirošica, Cerklje in Šutna je bilo razdeljeno 3.960 m raznega blaga, 435 parov čevljev raznih velikosti, 174 kom. sraje, 349 parov raznega ženskega in otroškega perila, 504 kom. plenice, 60 garnitur za dojenčke, 648 parov nogavic ter 120 ducatov sukanca. To blago je bilo razdeljeno brez odzema točk po nižjih komercialnih cenah. Izvršila se je ponovna revizija podpor socialnega skrbstva. Vseh podpirancev socialnega skrbstva po odloku NKO-ja in kadrovskih je 690, ki prejajajo mesečne podpore v znesku 605.000 din.

Z ozirom na številčnost prebivalstva še vedno primanjkuje zdravstvenega osebja, kar se zlasti opaža na podeželju. Z ustanovitvijo bolniškega oddelka pri Javni ambulanti v Senovem je pridobljeno 15 postelj. V kolikor dopuščajo razpoložljiva sredstva, se je zlasti posvečala pažnja dojenčkom in šoloobveznim otrokom, ter se je izvršilo cepljenje proti kozam, davici in TBC.

Prosvetno delo

Po liniji prosvete in kulture se je vršila nenehna kontrola po šolah v zvezi učnega uspeha učencev in dijakov. V splošnem je dosežen večji uspeh v primeri z lanskim letom. Obisk je bil v letošnjem letu na sedemletkah 90%, pouka verouka se je udeleževalo 49.7%. Na osnovnih šolah se je ob zaključku šolskega leta pokazal tudi boljši uspeh, kakor v prejšnjem letu, udeležba pri pouku verouka je od začetka šolskega leta do zaključka padla za 12%. Skozi celo šolsko leto se je vodila energična borba proti misticizmu v vrstah učitelstva. Rezultat tega dela so imeli na terenu že velik uspeh. Po prosvetni liniji je bil prirejen festival s fizikturnim nastopom in pevskega točkami

(Nadaljevanje s prve strani)

in okrajni telovadni nastop z revijo našega dela. Izvršil se je prenos muzeja iz Krškega v Brežice, to pa iz razloga, ker so v Brežicah ugodnejši prostori za razmestitev teh zgodovinskih predmetov.

Pri izpovedanju vseh gospodarskih nalog, ki so bile postavljene pred organe ljudske oblasti, je aktivno sodelovala tudi Okrajna kontrolna komisija, ki je s konkretnimi pregledi odkrivala napake posameznih ustanov in podjetij ter napake njih uslužbencev in istočasno onemogočila ter preprečevala nadaljnje vršitve napak bodisi namerno ali nenamerno. Osnovne in glavne naloge kontrole so se ravnale po operativnih nalogah posameznih poverjeništev. Poleg določenih nalog kontrole pa je OKK delala tudi v vprašanju reševanja pritožb posameznikov. V teku I. polletja je bilo od posameznikov sprejetih preko 60 pismenih pritožb in preko 150 ustmenih. Pritožbe so se nanašale na

razne nepravilnosti, storjene od posameznikov in od strani organov ljudske oblasti, podjetij in slično. Za uspešno kontrolo in reševanje raznih nepravilnosti pa bo nam vsem v pomoč ljudska inšpekcija, za katere so volitve ravno v teku v tem mesecu.

Izvršni odbor kot kolektiv je nudil pomoč KLO-jem, kakor vsem ostalim podjetjem in ustanovam za izvrševanje planskih nalog in so člani Izvršnega odbora s pomočjo okrajnega aktiva sodelovali pri 353 sejah KLO-jev in 104 zborih volilcev. Za uspešnejše izvrševanje nalog je bilo organizirano poverjenišstvo za državne nabavke in se je izvršila sistematizacija mezd vsega uslužbenstva na okraju. Pri vseh nalogah ki se postavljajo pred ljudsko oblast bi morali člani OLO-ja nuditi večjo pomoč KLO-jem kot dosedaj, da bi s tem dokazali in se odločili zaupanju od strani volilcev kateri so jim poverili zaupanje pri izvolitvi.

pralnic, delavnic za popravilo otroške obleke, ker vse to razbremenjuje zaposlene matere, da se bodo potem lahko v polni meri posvetile delu v tovarni ali ustanovi. Zlasti na podeželju naj se formirajo ženski aktivni, ki bodo imeli nadzorstvo nad otroki zaposlenih mater na polju.

Iz sekcije matij in dete pri O OAFŽ si je za dvomesečno tekmovanje naredil sledeči plan: Otvoritev igrišča v Krškem, s tem v zvezi tudi otroško restavracijo. Do 1. septembra bodo žene napravile nekaj otroških igrač. Nadzor nad otroci bo imela ena najboljših žena, članica AFŽ. S pravilno vzgojo in politično-organizacijskim delom v igrišču bomo pritegnili v organizacijo AFŽ ostale žene.

V mesecu avgustu bodo igrišča ustanovljena še v Sevnici, Senovem in Kmetijsko obdelovalni zadrugi Sv. Peter. Na vseh igriščih se bo tedensko vršil pregled otrok po medicinski sestri. Otvoritve se bodo proslavile z otroškimi sejmi.

Tudi DID na Vidmu bo dokončno urejen v avgustu. Na 8 osnovnih centrih za razdeljevanje MDF bodo pomagale medicinske sestre pri pregledu dojenčkov. Prav tako bo v posvetovalnico za pomoč pritegnile še nekaj žena.

Za vstop v šolo za medicinske sestre bomo dobile 9 kandidatki in za otroške negovalke

2 kandidatki. Mestni odbor AFŽ Brežice bo prevzel patronat nad internatom učencev v gospodarstvu.

Poživele bomo delo obiskovalk, zlasti po vaseh. Pomagale počitniškim kolonijam v Krškem, Brežicah in Sevnici, jih oskrbovale z zelenjavo, sadjem in drugim. Z njimi napravile tri izlete v bližnje kraje.

V času tekmovanja bomo organizirale 25 zdravstvenih predavanj o prehrani dojenčka, zlasti v poletnih dneh.

Z akcijo »matij in dete« bomo pridobile 2 ženi, ki bodo stalno delale aktivno po tem vprašanju.

V dvomesečnem tekmovanju bodo žene aktivno pomagale pri popisu prebivalcev garantirane preskrbe. Prave svetovalke se bodo žene pokazale pri popisu rezervne delovne sile. Svojo aktivnost bodo pokazale s tem, da se bodo same vključile v stalno delovno silo. Žene morajo nuditi največ pomoči pri delu ljudskih inšpektorjev.

Teden otroka naj bo tudi teden radosti in veselja za vse otroke. Zato naj se za »Teden matere in otroka« organizirajo sejmi, izleti, prireditve in razne zabave za otroke.

Da nam bo mogoče izvesti vse naloge ni dovolj, da delajo samo odbori AFŽ, ampak, da odbori pritegnejo in aktivizirajo vse žene v dotičnem kraju.

Na obisku pri KLO Nova Doba

Borba za izgradnjo socializma na vasi je v letu 1949 tudi v Krškem okraju postala živahnija in se na vseh koncih okraja kmetje združujejo v KOZ. Ker se pa naši kmetje še niso dovolj spoznali s podrobnostjo organizacije KOZ in velikih prednostih, ki jih nudi življenje v zadrugah se je zbrala skupina 38 kmetov iz vseh delov našega okraja, ki smo krenili 9. VII. 1949 na pot proti Vojvodini, da si tam ogledamo eno izmed starejših KOZ in vidimo uspehe dosejanega dela.

Urno puha vlak čez ravno polje Slavonije in Srema, ter se v mraku ustavimo v Beogradu. Ko smo se odpočili v lepo urejenem prenočišču, smo si drugi dan ogledali beograjski vojni muzej in zoološki vrt. Po kosilu nas vlak potegne preko Pančevskega mostu, tja do meje Romunije v vas Jaša Tomić, kamor smo prispeli ob mraku. Na postaji je bilo vse živo. Zadrugarji KOZ Nova Doba, so bili obveščeni o našem prihodu in so nas pričakovali na postaji. Dogovorili so se, da nas vzamejo vsak po enega na prenočišče. Ker pa nas je bilo veliko manj kot njih je nastala prava tekma, kdo bo katerega dobil. Vsi smo bili deležni na njihovih domovih velike gostoljubnosti in so nas dobro postregli. Vsak od nas se je tekom tega večera spoznal z njihovim življenjem v zadrugi. Dogovorili smo se, da se drugi dan sestanemo na dvorišču zadruge, kjer imajo pisarno. Naslednje jutro se res sestanemo na dogovorjenem mestu, kjer so nam zadrugniki med razkazovanjem raznih strojev, delavnic in konjev razlagali o svojem življenju v zadrugi in kako se je zadruga razvijala tekom treh let. Poleg vsega nas je najbolj zanimalo, kako velika je zadruga in kakšne ugodnosti imajo zadrugniki.

KOZ Nova Doba ima danes 4200 johov njiv, 209 johov livade, 1520 johov pašnika in 520 johov vrta. Imajo 211 konj, 38 goved, 346 svinj. V planu do konca leta imajo, da povečajo število za 100 govedj, 800 prašičev in 500 ovac, za katere zidajo sedaj hleve, katerih do sedaj še niso imeli.

V zadrugi so vključenih 320 družin z 1750 družinskimi člani, od katerih je za delo sposobnih 700 oseb.

Zadruga poseduje še 6 traktorjev, 5 mlatilnic, 6 raznih motorjev, 40 kosilnic in mnogo manjših strojev in vozov.

V zadrugi imajo organiziran brigadni sistem dela. Polje obdeluje 10 brigad po 35 ljudi v treh skupinah, ki obdelajo po 400 johov zemlje. Vsaka brigada ima 14 konj, 5 plugov, 7 vozov, 5 sejalic in 2 samovezalko.

Razen teh imajo še traktorsko brigado, ki ima 5 traktorjev, 5 plugov, 12 traktoristov in 1 kuharico. Brigada si namreč vsled oddaljenosti polja, kar na polju kuha in ima nalašč zato pripravljeno premično kuhinjo.

Vrtnarska brigada obdeluje 51 johov zemlje. Živinorejska brigada odgovarja za živino.

Zadruga ima tudi vse delavnice, ki jih rabi in sicer mehanično, kolarsko, mizarstvo, kovaško, čevljarstvo in brivnico. Skupno dela v tej brigadi 25 obrtnikov. Zadruga ima tudi svojo opekarno, kjer stalno dela 32 ljudi. Razen tega ima zadruga v

raznih akcijah, tečajih in šolah po 70 do 80 ljudi. Zadruga ima še svojo trgovino, kjer si člani nabavijo vse kar rabijo. Trgovina je kar dobro založena.

Povdariti pa je potrebno to, da ima zadruga tudi svoj dom igre in dela, da so matere čez dan proste in pomagajo pri delu. DID je dobro urejen in stane vzdrževanje enega otroka dnevno 6 dinarjev.

Zadruga je imela v letu 1948 30.063.339 din prometa. Zadrugnikom je izplačala 5.091.000 din. Državi je oddala 28 vagonov pšenice, 31 vagonov koruze, 5 vagonov ječmena, 3 vagonov ovs, 90 vagonov sladkorne pese, 14 vagonov solčnic, 6 vagonov konoplje, 5 vagonov zelja, 3 vagono čebule in 10 vagonov krompirja.

Zadrugniki pa so prejeli: Družina, ki šteje 15 članov in dela 5 oseb v zadrugi, ki so napravili skupno 1.250 delovnih dni so prejeli za svoje delo 4.850 kg pšenice, 10.000 kg koruze, 1000 kg krompirja, 240 kg sladkorja, zelje, paradižnike, papriko, čebulo kolikor so rabili, 1000 kg sena, več voz slame in koruznice. V denarju 78.000 din in v bonih 62.000.

Proizvodni plan zadruge predvideva v letu 1949 pridelek: 107 vagonov pšenice, 15 vagonov rži, 7,5 vagonov ječmena, 34 vagonov ovs, 197 vagonov koruze, 354 vagonov sladkorne pese. Za sladkorno peso bodo prejeli 53.000 kg sladkorja in 566.000 din.

Kar majhnega se človek počuti pri takšnih številkah. Da je zadruga dosegla take uspehe, je bilo treba premagati mnoge težave, posebno v začetku. O tem so nam zadrugniki pripovedovali sledeče.

Našo zadrugo smo ustanovili leta 1946 iz 17 družin kolonistov, ki smo prišli takrat v ta kraj. Imeli smo skupno 70 johov zemlje, 2 konja, 1 voz, 1 plug in ničesar drugega. Toda mi nismo držali rok križem. Ko so drugi videli našo voljo, so se nam pridružili. Priključila se nam je drugo leto še ena zadruga in tudi kmetje s svojo zemljo, tako da nas je bilo drugo leto 170 družin z cca 2.000 johov zemlje. Lansko leto smo oddali eno tretjino vse obvezne oddaje v KLO-ju, vsi ostali kmetje pa so dali 2 tretjini.

Zadrugniki KOZ Nova Doba so nas povabili pred odhodom na večerjo, kjer smo se kolektivu Nove Dobe zahvalili za nad vse prijazen in gostoljuben sprejem, isto tako so se oni nam zahvalili za naš obisk. Večer je ob zvokih harmonike in pesmi potekel v največjem tovarništvu. Ob slovesu nam je še predsednik zadruge Nova Doba dejal: Uspeh našega triletnega dela je, da smo danes močni in ni je sile, ki bi nas omajala. Kaj se da napraviti v slogi smo videli sami posebno še, ker je polovica zadrugnikov kolonistov, ki so prišli iz vseh krajev in so vseh narodnosti, kar jih pri složnem delu nič ne ovira, nasprotno sem mnenja, da je zadruga ravno vsled tega, ker vlada v njej največja enakopravnost dosegla take uspehe. Zato mislim, da je treba tudi v naše zadruge vnesti zavest enakopravnosti, kjer ni prostora za sebičnost in čuta višjih in nižjih. Vsak dela po svoji sposobnosti in je plačan po svojem delu. Tako bomo zgradili družbeni red, kjer ne bo izkoriščanja ne jeze in sovraštva.

Pionirsko taborenje prve izmene v Izlakah je zaključeno

V ponedeljek smo zaključili s prvo izmeno našega pionirskega taborenja v Izlakah. Taborenje smo zaključili z dobro uspelo kulturno prireditvijo. 14 dnevno taborenje je pustilo na naših pionirjih močan pečat. Kar smo v prvem tednu zaradi slabega vremena zamudili, smo nadoknadili v drugem tednu. Hrana je bila dobra, tudi pripravljena je bila okusno. Ideološko vzgojno delo nam je zelo dobro uspevalo. Pionirji so se do potankosti seznanili z ustrojem svoje organizacije. Dobili so napotila za delo doma po odredih, zlasti sedaj v počitnicah, ko je s pionirskim delom težje. Pionirji so se naučili organizirati delo v odredih. Največ sil smo vlagali v predvojaško vzgojo. Pionirji so se seznanili z ustrojem Armade, z razliko med socialistično in kapitalistično Armado, osvojili so si osnovne pojme, ki jih mora poznati vsak borec. Poleg teorije smo imeli tudi praktične predvojaške ure. Na izletih so se pionirji dobro seznanili z zgodovino okraja, vendar nam je za natančno raziskovanje okraja zmanjkalo časa, ker je prvi teden deževalo. Razpoloženje v taborenju je bilo pravilno, brigadirsko. Odred je imel ime po narodnem heroju Stanetu Rozmanu. Vsako lepo delo je bilo izvršeno v imenu Staneta Rozmana, tako da so bile tudi pohvale in graje izrečene pred razvitimi zastavami. Pionirji so se navezali na svoje znake, zlasti na zastave. Biti pohvaljen pred razvito zastavo je bilo zanje največja čast. Pionirji, ki so razvijali in zavijali zastave so uživali veliko spoštovanje. Iz teh nekaj primerov je razvidna morala v našem taborenju, odnosno člani uprave in pionirji so se na svoje voditelje zelo navezali. Disciplina je bila dobra, zlasti, ker se je nediscipliniranost kaznovala pred odredom pred pionirsko zastavo. V posebnih diskusijah smo izvedeli od pionirjev kakšne poklice si bodo izbrali in kaj mislijo postati. Pogovarjali smo se z njimi o poklicih in bodočnosti. Te diskusije so voditelje in pionirje zelo zbližale. Pomagala so nam pri značaju 50 različnih otrok. Tudi individualno delo s pionirji se je obneslo, (pogovori na sprehodih ob prostem času itd.). Ta način vzgojnega dela se je pokazal zelo uspešen, saj so nekateri otroci v 14 dneh pokazali znatni napredek. Zlasti smo pionirjem vcepljavali smisel in čut za kolektivno življenje, z vzgledom. Dali smo pionirjem čutiti, da je tudi vodstvo del tega kolektiva. Študijskih ur smo imeli malo, gojili smo nazorni pouk. Če smo šli skozi gozd, smo pionirjem pravili o drevju, o planu sečnje lesa, o izkoriščanju lesnih odpadkov, o lesni industriji itd. Če smo šli čez polje, smo se pogovarjali o melioraciji, o žitu in sploh o kruhu. Na take pogovore smo se morali prej pripraviti. Za pomoč smo jemali knjige »Priroda in ljudje«, ter »Povest o belem kruhu«. Ti dve knjigi smo na ta način predelali in otroci so si zapomnili vse, ne da bi jim bilo treba posedati na dolgočasnih študijskih urah. Tak način študija še priporočamo ostalim taborenjem in ko-

lonijam. Tudi taborni ognji so del življenja v pionirskem taborišču. Potrudili smo se, da so bili taborni ognji taki, da bodo ostali pionirjem v spominu. Izvedli smo tudi gozdni karneval, ki je bil zelo pester. Sicer se pa tako pestrega življenja v pionirskem taborenju ne da popisati v skopem poročilu, zato vabim tovariše, da nas pridejo obiskati v drugi izmeni, ki se bo pričela v ponedeljek dne, 25. VII. 1949.

Poročilo o izvedbi 14 dnevnega načrta.

I. Ideološko politično delo

1. Seznanili smo pionirje z vsebinami knjig: »Priroda in ljudje« in »Povest o belem kruhu«.
2. Predelali smo pionirski statut, seznanjali pionirje z ustrojem pionirske organizacije.
3. Predelali smo razvoj mladinske organizacije.
4. Seznanjali smo pionirje z zgodovino KPJ.
5. Seznanjali smo pionirje z delom odredov, s kulturno prosvetnim delom, s prirejanjem korov itd., ter praktično vodili pionirje organizirati četne in odredne sestanke.

II. Masovno kulturno delo

1. Taborenje smo zaključili s kulturno prireditvijo.
2. Naučili smo pionirje 12 novih pesmi.
3. Naredili smo 5 tabornih ognjev.
4. Naredili smo 8 stenčesov.
5. Na izletih smo seznanili pionirje z zgodovino kraja.
6. Priredili smo gozdni karneval.

III. Izleti - zabava

1. Gozdni karneval.
2. Imeli smo 7 krajših izletov v bližnjo okolico.
3. Imeli smo dva daljša izleta.
4. Igrali smo dve pokrajinski igri.

IV. Fizkultura

1. Vsako jutro smo imeli jutranjo telovadbo.
2. Vsi pionirji so se naučili zarjatko.
3. Imeli smo 12 fizkulturnih ur.
4. Vodili smo fizkulturno tekmovanje v lahki atletiki.
5. Skoraj vsi pionirji so se naučili plavati.
6. Pionirke so se naučile mladinske vaje za nastop.
7. Pionirji so tekmovali za pionirsko fizkulturno značko in so položili 5 norm.
8. Napovedali smo tekmovanje v nogometu z Izlaskim pionirjem.

V. Predvojaška vzgoja

1. Imeli smo 12 ur teoretičnega pouka.
2. Vsi pionirji so se seznanili z ustrojem Armade.
3. Organizirali smo 3 vojaške igre.
4. Pionirji so se seznanili z vrstami orožja, z rodovi vojske itd.

V tretjem letu Titove petletke bo teden

»Matere in otroka« od 25. sept. do 3. okt.

Da bi dosegli čim več uspeha v tem tednu, so si organizacije AFŽ napovedale dvomesečno tekmovanje. Minula leta so žene v tednu »Matere in otroka« pokazale mnogo iniciative in uspehov.

Osnovna naloga »Tedna matere in otro-

ka« je, da sodelujejo širše mase za reševanje različnih vprašanj glede zaščite matere in otroka in, da bi posvetile še posebno skrb za vključitev žena v gospodarstvo.

Apeliramo na vse žene, organizacije AFŽ, da na iniciativo pričnejo z ustanavljanjem

OBJAVA

Sprejem učencev v gospodarstvu

Sola učencev v elektrogospodarstvu v elektrarni Rajhenburg se prične s 15. septembrom t. l. Sprejetih bo 15 do 20 učencev, kateri so dokončali osnovno šolo, vsaj z dobrim uspehom. Vsi oni kateri se želijo učiti ključavničarske ali elektro obrti, naj pošljejo sledeče dokumente na naslov: Generalna direkcija elektrogospodarstva za LRS — Ljubljana Vrtača 4.

1. Lastnoročno pisano prošnjo kolikovo 10 din
2. Rojstni list
3. Domovnico
4. Zadnje šolsko spričevalo
5. Življenjepis
6. Pismeno obvezo starišev ali njihovih namestnikov, s katero se obvezuje povrniti stroške, ako učenec po lastni krivdi izstopi ali je bil izključen iz šole.

Vse te dokumente je poslati čimprej na zgoraj navedeni naslov. Obenem pa poslati svoj naslov Upravi Elektrarne Rajhenburg. Uprava Elektrarne Rajhenburg

Požrtvovalni zadružniki gredo na letni dopust

Zadružniki, ki s svojim požrtvovalnim delom dajejo velike doprinose pri gradnji socializma občutijo, kako ljudska oblast skrbi za dvig njihovega kulturnega nivoja. V stari Jugoslaviji so lahko delovni ljudje o letnem dopustu samo sanjali — danes pa bodo kmetje — zadružniki prvič odšli na redni letni dopust.

Republiška kmetijska zveza zadrug je pred kratkim poslala 25 požrtvovalnih zadružnikov na 14 dnevni letni dopust v Poreč v Istri, kjer je počitniški dom za zadružnike. Vse obdelovalne zadruge so iz svojih vrst zadružnikov izbrale skupno 25 najboljših borcev za socializem, ki bodo na počitnicah pridobili novih moči, potrebnih pri gradnji socializma. V Poreču v Istri bodo zadružniki na oddihu 3 mesece, vsaka skupina t. j. 25 zadružnikov po 14 dni.

Ljudska oblast je s tem pokazala, kako visoko ceni kmete zadružnike, ki so s svojim požrtvovalnim delom v zadrugi mnogo doprinesli k našemu gospodarstvu.

II. krška MDB na gradnji avtostrade Beograd - Zagreb

Mladinske delovne brigade so kovačnice novih kadrov, zato leži na vodstvu brigade velika odgovornost, kajti mnogo truda je treba vložiti preden se pokažejo vidni uspehi na politično vzgojnem ali katerem koli drugem področju.

Tudi fizkultura je močno vzgojno sredstvo, zato se polaga nanjo v delovnih brigadah izredna pažnja. Naša brigada ki dela na avtostradi šele 14 dni, je dosegla tako pri delu, kakor tudi drugod pomembne uspehe.

Podal bom kratko sliko našega fizkulturnega življenja. Fizkultura je postala dostopna vsakemu mladincu, pa naj si je dijak ali delavec. Teža se tudi sleherni brigadir zaveda, tako da je postala pri nas fizkultura res masovna. Velika zasluga gre pri tem neumornemu referentu Lebarju. Pri jutranji fizkulturi sodeluje vsa brigada. Zaradi vzorne discipline, ki vlada pri tem je bila brigada že večkrat pohvaljena.

Za tekmovanje za fizkulturni znak se je prijavila vsa brigada. Doslej smo položili že nad polovico norm, do konca meseca pa si bo vsak zdrav mladinec ali mladinka lahko prisvojil značko. Seveda bi brez marljivega treninga ne bilo mogoče položiti vseh norm, zato izkoristimo vse fizkulturne ure pa tudi del prostega časa za vadbo.

Na koncu meseca se bo vršil sekcijski fizkulturni zlet, na katerem bodo nastopili s prostimi vajami mladincev in mladink, pa tudi naši orodni telovadci bodo pomerili svojo moč z reprezentancami drugih brigad. Za zlet se tudi marljivo pripravljamo, da bomo lahko dostojno reprezentirali naš okraj.

Pri vsem masovnem delu pa ne pozabljamo tudi na dvig kvalitete našega športa, zato se brigadna reprezentanca vedno vestno pripravila na srečanje z drugimi brigadami.

Lep uspeh je dosegla odbojkaška ekipa, ki jo sestavljajo gimnazijci brežiške gimnazije: Lebar, Krofl, Kugovnič, Filipič, Janežič in Galič. Premagala je Sarajevsko maturantsko brigado s 3 : 0. Do sedaj še ni bila premagana.

Še lepši uspeh so beležili šahisti, ki so zmagali nad reprezentanco Ljubljanske univerze MDB s 6 in pol proti 1 in pol, nad Kamniško s 3 : 1 in igrali neodločeno s Sarajevsko maturantsko 3 : 3.

Lahkoatletje se pripravljajo na dvoboj z močno ekipo II. Ljubljanske MDB.

Seveda se dogajajo pri fizkulturnem delu napake, manjkajo nam rekviziti in dobro urejen štadion, toda vse to bomo s trdnjo voljo premagali, kajti domov se hočemo vrniti z zavestjo, da nismo niti pri delu na cesti, niti pri fizkulturi ali na katerem drugem področju osramotili naš okraj.

O B V E S T I L O

Obvešča se vse sekretarje mladinskih aktivov, da se vrši 7. avgusta 1949 ob 9. uri Plenum Okrajnega komiteta LMS Krško v prostorih kino dvorane v Krškem.

Udeležba je obvezna za vse sekretarje mladinskih aktivov.

Okrajni komitet LMS Krško.

Pot v zadrugo

(Nadaljevanje)

Od njega so bili odvisni skoraj vsi vaščani in je Janez mu je pokazal pest pred nekoliko meseci, ko je odšel na progo in ni hotel več hlapčevati. Da, ta Janez mu je ugajal, pa če prav ga je oče sovražil. Zdel se mu je povsem nov človek, kakor sedaj Mojca, ki sedi zraven njega, poje in je vesela. Sedaj je v Litostroju in dobro mu gre. Kadar pride domov z značko na prsih, se ustavi tudi pri njem, četudi ga oče prodira z očmi. Tako lepo mu govori o življenju v tovarni, o udarniškem delu in o fizkulturi. Nekoč ga je celo vabil s seboj, toda Tine je navezan na zemljo, Zemlja je njemu kakor domovina in za nič se ji ne bi mogel odpovedati. Še bolj ga je priklepala nase takrat, kadar je premišljeval o preteklosti. Ko je bil v Nemčiji, je bil odtrgan več kot štiri leta od nje in takrat si jo je zaželel bolj kot kdaj koli. Sedaj jo ima, kajti uresničila se je njegova želja. Na njej gara in se znoji skupaj s težaki, čeprav mu oče po navadi odkazuje delo ločeno za sebe. Lepo mu je takole; le težko mu je pri srcu takrat, kadar kakšnega težaka oče nahrulji in se ta tudi na njega jezno zapiči z očmi. Dozdeva se mu, da misli reči: »Tudi ti si pijavka, ki nam piješ kri!«

Samo enkrat je bil na sestanku, a drugič mu je oče zabranil. »Samo pohujšanje jih je in ti si padel v njihovo mrežo!« je rekel oče in zapičil svoje sive oči v njega. »Tako ne boš dokler sem jaz gospodar tukaj in ješ moj kruh! Če pa le hočeš, ti naj reže poslej kruh tista Mojca, frklja avžastal!« Tako mu je rekel oče in skoraj zastudil se mu je, a na sestanku si ni več upal. Želel je srečati Mojco in ko se mu je želja izpolnila, ter jo je zvečer srečal, ji je povedal, da ne more več na sestanek. Nasmehljala se je in

mu obljubila, da bo njen brat govoril z očetom, morda pa le ni tako trd. Je pač iz tiste peščice ljudi, ki jim ljudska oblast ni po godu. Se bo že omeščal, čeprav je staro zakrivljeno drevo. Povedala mu je še marsikaj, potem sta se razšla. To pot se mu je še bolj približala in ni verjel očetovim besedam. Saj ga pa je tudi poznal. Koliko bajterjev je že spravil na boben in tudi sedaj ima nekatere v svoji mreži. Z hlapci je delal nečloveško in tudi njega samega je izkoristil, kot sužnja. Tako je bil stari Vovk, seveda tudi političen nasprotnik. Kadar je prišel k njemu plešasti župnik in pa stari Lovše so gnali stvari, da je bilo še Tineta groza. Posebno takrat ko so bile volitve so kovali različne račune in marsikaterega so si predstavljali že viseti na drevesu, seveda tudi Mojco, to mlado dekletce, ki ji še ni bilo dvajset let. Drugi dan po volitvah pa je bilo konec z računi in Vovk je bil zopet kot hudournik. Nad vsakim se je vsajal, za vsakega je imel nekaj. Težaki ga še niso videli takšnega. Tudi mati si je obrisala bolj pogosto solze, ki so curljale po izživetih licih. Uboga mati, koliko je morala pretrpeti zraven tega naduteža in pred nekaj meseci jo je zmanjkalo. Odšla je k večnemu počitku. Ljudje pravijo, da jo je sam Vovk pokopal v grob.

Tine se je zdrnil. Stresel je glavo in šel s prsti čez lase, kakor bi hotel pregnati te težke misli, ki so mu rojile po glavi. Mojca je sedela še zmiraj kraj njega in se mu smejala. Sočutno ga je gledala, kakor da ve kje je bil z mislimi in mu hoče pomagati iz njih. Rdeča barva njene obleke mu je živo udarjala v oči in pa njena vitka postava. Njeni črni lasje so ji segali po ramenih in z lahko kretnjo jih je včasih popravila, kadar so ji

KMETIJSKI SVETOVALEC

Svinjska rdečica - varnostne mere

Rdečica je najbolj pogosta kužna bolezen, katera uničuje našo svinjerejo. Tako masovni izbruh rdečice kot je bil v prvi polovici tega leta zabeležen na področju našega OLO-ja in cele Slovenije sploh še do sedaj ni razsajal.

Kje je iskati vzrok te masovne razširjenosti rdečice? Rdečica je kužna bolezen, katero povzroča bacil, ki je razširjen povsod tudi v telesu zdrave svinje. Veterinarstvo zastopa danes mnenje, da so nepovoljni okolni vplivi glavni vzrok izbruha rdečice. Ti nepovoljni okolni vplivi povzročajo, da organizem svinje oslabi, zmanjša se odpornost proti rdečim bacilom, ki se nahajajo v telesu in posledica je obolenje svinje na rdečico. Med te nepovoljne vplive je prištevati v glavnem hitre vremenske spremembe in to v prvem redu poletni, ko so izbruh rdečice posebno pogosti. Poleg navedenih vplivov bo pozneje govora še o ostalih nepovoljnih činiteljih, katerih posledica je izbruh rdečice.

Prvi znaki rdečice se večkrat pojavijo že 24 ur po takih vremenskih spremembah (sparina, deževje). Navadno traja inkubacija (t. j. čas od okužbe do izbruha bolezni) 3 do 4 dni. Po poteku bolezni moramo razlikovati 3 oblike rdečice.

a) Nagla — septikemična oblika rdečice. Svinja naenkrat preneha žreti, telesna toplota naraste takoj na 42. Bolna žival se zariva v steljo pojavi se zapeka. Tako obolele živali poginejo že prvi ali drugi dan obolenja. Pri tej obliki rdečice se navadno neposredno pred smrtjo pojavijo rdeče oziroma plave pege po vratu (pogrliniki), po trebuhu in med zadnjimi nogami. Tem znakom se pridruži še oslabelelost zadnjega dela telesa, težko dihanje in plavilo sluznic. Če taka obolela svinja ni v prvih 6 urah po obolenju cepljena skoraj redno pogine.

b) Rdečica — koprivnica. To je najlažja oblika rdečice in s pravočasnim cepljenjem svinja skoraj redno ozdravi. Tudi pri tej obliki svinje takoj prenehajo žreti, telesna toplota poraste do 42. Že prvi ali drugi dan se pojavijo po vratu, plečih pa tudi po ostalem delu telesa temno rdeče ali temno rjavave lise v veličini tolarja, katere se vzdigujejo nad površino kože tako da se pri črnih svinjah dobro otipajo.

c) Kronična rdečica. Se razvije iz prejšnjih dveh, ko izgleda da je svinjče že bolezen prebolelo in je že popolnoma zdravo. Svinjče sicer žre, vendar pa zaostaja v rastu, se pri vsakem naporu močno upeha in zaduha. Pri tej obliki je napadena sržna muskulatura. Kronična rdečica se razvije včasih tudi ko je bilo svinčče kot bolno zdravično cepljeno, vendar je bilo cepljenje že prepozno, svinčče je delno prebolelo, kot posledica pa

ostane težka srčna napaka. Tako prebolele svinje, ki v rasti ne kažejo napredka, ne odgovarjajo daljni rejni svrhi in se jih priporoča doklati.

Da navedemo nekaj varnostnih mer pred okužbo oziroma zatiranju rdečice. Glavna varnostna mera je vsekakor zaščitno cepljenje še zdravih svinj in to v prvih spomladanskih mesecih. Zaradi pomanjkanja cepiva to v letošnji spomladi ni bilo izvedljivo, zato veterinarji, kolikor je cepiva na razpolago nudijo pomoč vsaj v okuženih okoliših.

Ostale varnostne mere katere lahko nudi rejec sam: a) krmiljenje, b) utrditev. a) **Krmiljenje:** V letni dobi je nujno hraniti svinje s čim več surove hrane. Seveda je paziti, da ni zelena krma (pesa, detelja, itd.) sparjena. Sveža krmila se naj dajejo v majhnih količinah in večkrat z dovolj sveže vode, tako da se hrana ne kvari v hlevu oziroma v koritu. Posebno pažnjo je posvečati hranjenju, s pomijami. Mesni ostanki, oziroma odpadki in mesne pomije sploh pa bilo to od govedine, telatine, posebno pa še od svinjetine se naj ne hranijo. S tem v zvezi je treba pripomniti, da naj rejci vedno ob priliki čiščenja svinjakov kontrolirajo blato, če ni mogoče nastopila zapeka. V tem slučaju je treba svinji dati odvajalno sredstvo, to je grenko sol, ricinovo olje ali pa od veterinarja predpisano zdravilo. a) **Utrditev izpustov oziroma tekalšč:** Vsaka svinja naj bi imela po možnosti urejen izpust. Izpust naj bo tako ograjen, da je izključen prenos okužbe. Izpusti naj bodo ločeni od gnojišč in greznih jam. Priporoča se, da so izpusti v zasenčenem prostoru. č) **Higijena svinjakov in okolice:** V spomladnih in letnih mesecih je nujna razkužba svinjakov posebno še v slučaju obolenja, silo klanja oziroma pogina svinj. Svinjake je razkužiti s sveže gaešenim apnom (prebeliti), kateremu se naj doda lizol ali kreolin na 10 litrov apnena beleža 2 del lizola ali kreolina). Vrata in stene svinjakov treba temeljito prebeliti ali še bolje prskati z brizgalko (vinoogradniško). Pod v Svinjakih (lesene deske, oziroma brune) se naj dvigne tako, da se pod njimi nabrano blato in seč izčistita. Zemlja sama ali če je dno betonirano pa se naj potrosi z živim apnom. Potrebno je tudi redno čiščenje in pranje korit, da se v njih ne kiseli zaostala hrana.

Vsako obolenje svinj je nujno prijaviti pristojnemu KLO-ju in veterinarju. Vsak pogin se mora takoj prijaviti konjaču, da se mrhovina odpelje v mrhovišče, kjer se pravilno uniči.

Res je, da vedno primanjkuje cepiva, vendar bo veterinar v koliko je cepivo na zalogi nudil vso pomoč, oziroma dal ostala potrebna navodila.

silili čez ramo na prsi. Tudi sam se ji je nasmehnil in ji dolil. Trknila sta in izpila do dna, potem še enkrat trknila z robovi praznih kozarcev in se nasmehnila. Ko je Tine pogledal potem okrog sebe, je čutil na sebi prodirni pogled Franceta. Pogumno mu je pogledal v oči, da je ta povsili pogled, potem pa se nagnil k Mojci in ji na tiho nekaj prišepnil na uho. Oba sta vstala in odšla skozi vrata. Na pragu mu je še Mojca rekla: »Prav imaš Tine, boljše je da gremo domov. Jutri nas čaka še dela dovolj in ono potrebuje zdravih in čilih ljudi.«

»Pospremim te do doma, potem jo pa tudi jaz mahnem domov.«

Nekaj časa sta šla molče po cesti čez vas, nato je spregovoril Tine: »Sedaj te razumem Mojca, čeravno ne popolnoma. Biješ se za novo življenje, ki je meni neznan in mislim si nedosegljivo. In ravno zato, ker si me mnogo prerastla v življenju in hodiš drugo pot kot jaz, so bili tako zagonetni pogledi fantov in deklet malo prej. Ravno zato me je tako prodirno pogledoval France, kakor bi hotel reči: »Sin velikega kmeta si, pa siliš v komunizem.« Ne vem kaj je to komunizem, tudi ne vem kaj je to socializem, toda zdi se mi, da je tvoj govor o zadrugah na sestanku in socializem eno in isto. Zdi se mi da je življenje Janeza v Litostroju, o katerem mi tolikokrat pripoveduje kadar pride domov, spojeno s socializmom. Za mene pa se mi zdi je socializem zemlja, ki me obdaja, toda ne ljudje kadar gledam težake in očeta. In zopet se mi zdi, da je zemlja nerazdružljivo povezana z zadrugo, s skupnostjo kakor pravite, seveda le, če prav razumem to skupnost.«

»Čudim se Tine, postal si vse bolj razgledan in razumeš mnogo, tudi tisto kar še naši ljudje tukaj ne razumejo. Včasih sem te sovražila z očetom vred, toda kmalu sem videla v tebi nekaj čisto drugega, ne-

kaj enako nam, ki kakor sam praviš stopamo po novi poti. Tudi ti stopaš na novo pot, vrata se ti široko odpirajo. Odšel boš v jugoslovansko Armado in tam boš našel nove tovariše, ki te bodo razumeli, ki ti bodo pomagali in prišel boš nazaj razumen in razgledan. Takrat, boš socializem že dočela spoznal in postal boš borec socializma na vasi. Že jaz poskušam sama vcepiti vsaj mladini delček te velike resnice, toda mene še ne razumejo. Jaz sem hči bajtarja in zato se mi smeji. Tebe bodo razumeli in vseh nas bodo razumeli celo nkateri bodo razočarano premagani, kajti ti si sin velikega kmeta, edini sin. V tebi bodo čutili nekako oporo vsi težaki, dekle in hlapci, ki so danes še tako navezani na tvojega očeta in mu v božjem strahu ponižni, čutili bodo v tebi zaščitnika. Sedaj se pa tudi oni meni smejejo. In zakaj? Premalo je pri nas aktivnosti in ljudje še niso spoznali novi svet. Vsi imajo krajevne odbore še vedno za občine in predsedniki so jim stari župani. In to predvsem zato, ker so bili odtrgani od Osvobodilne borbe, kjer so se prekalili naši novi ljudje širom Jugoslavije. Toda vedi Tine, zmagali bomo tudi na tem koncu. Prepričali bomo ljudi o vsem, kar jim še sedaj ne gre v glavo. Saj naši ljudje niso slabi, tudi niso proti nam, to doobra vem in so pokazale tudi volitve. Našim ljudem manjka le prave besede, manjka jim ljudi, ki bi jih popeljali v novo življenje. In ti ljudje, Tine, smo mi. Mi se moramo učiti na izkušnjah, ki jih dnevno doživljamo in jim le na podlagi teh prikazovati smisle novega življenja, ki se poraja. Ti sam morda še danes kolebaš in še nisi docela na čistem s seboj, toda vrnil se boš iz Armije in zahteval boš tisto novo, o katerem sedaj govorimo. Ti vidiš v tem novem, ki si ga sedaj predstavljaš slike in paradiz, a ko boš prišel

FIZKULTURA

Dan športov v Brežicah

Nedelja, dne 24. julija je bila v delovnem koledarju ŠD Razlaga poleg drugih obveznosti označena z »Dan športov«. Kljub odhodu lahko rečemo, najboljši Razlagovih športnikov kot Lebar, Krofi, Čurin, Kenejeva in drugih z MDB »Jožeta Potrča« na gradnjo avto-česte so ostali brežiški športniki zaupno gledali v svoj uspeh in z zdravo športno nestrpnostjo pričakali 24. julij, ko naj se pomerijo s TD Krškim, SD MTP iz Zagreba in SŠD Železničarjem iz Ljubljane v pestrem sporedu raznih športnih panog. Celotni gledalci so po daljšem odmoru prišli na svoj račun, saj so imeli prilike slediti razburljivim igram v namiznem tenisu, manj živi igri v odbojki, vse do konca neodločenemu dvoboju v šahu, pravem borbenem nogometnem turnirju in končno še novi panogi športa v krškem okraju, to je keglanju.

Ob 9 uri zjutraj se je pričel šahovski dvoboj med Razlagom in MTP-e iz Zagreba. Razlag je nastopil v oslabilni postavi saj se »topničarstvo« iz Kostanjevice (Jančič, Lukič, Rabuza) ni moglo dvoboja udeležiti. V samem početku so gostje prešli s točko v vodstvo ter povedli s 3:1 nakar je Razlag izenačil in po zmagi nadarjenega Malneršiča prešel v vodstvo 4:3 kar je Steger v končnici po mali napaki nasprotnika Vrkljana postavil na 5:3 v korist domačih. MTP so zastopali Vukšanovič, Vrkljan, Brambila, Mance, Garva, Pavešič, Imširovič in Adamčič. Za Razlag so nastopili: Strašek, Steger, Malneršič, Gregorič M., Bah, Treppo, Šepec in Grubič.

Medtem je pričel v telovadnici namiznoteniški turnir med TD Krškim in domačim Razlagom. Gostje so se predstavili v naslednji postavi: Roš, Čuha I. Štajner, Čuha II, Vodopivec, Falkner in Rupret s članicami Preskarjevo, Rošovo, Kravosovo in Butkovičovo. Domači so jim postavili nasprotnike: Vodenlič I, Vodenlič II, Treppo, Šepec, Korent, Oršanič in Vrstošek dočim so za Razlag nastopile le 3 članice in to Volčanšek, Vrstošek in Lukeževa, katera je po žrebu morala igrati dve igri. Po zdravu so otvorile igro članice pri čemer so gostje odločili igro s 3:1 v svojo korist. Edino točko za domačine je priborila Vrstoškova v igri proti Rošovi. Pri članih so igre potekale odločneje, od katerih je bila zelo zanimiva in vzburljiva igra med Vodenličem I in Rošem. Igra je nudila sliko prave borbe polne fines in preciznih udarcev. Igram članov so sledile še igre parov in mešanih parov, ki pa končnega rezultata niso izpremenile. Zmagal je Ra-

zlag z rezultatom 12:4. Četrto točko za goste je priboril Čuha I v igri z Vodenličem II. Po pozdravu je bila gostom predana spomenica z veselo ugotovitvijo, da so pričele aktivno sodelovati v tej panogi tudi članice, ter z željo, da ta lepi šport zaseže še večje število članic in mladine sploh.

V prvih popoldanskih urah se je pričel turnir v odbojki. Igralo se je po izločilnem sistemu, ki so se ga morali poslužiti zaradi pomanjkanja časa. Prvo sta nastopili moštvi Razlaga in Krškega. Igra se je končala z zmago domačinov z rezultatom 2:0, 15:12 in 15:10. Nato je igralo moštvo Razlaga proti MTP iz Zagreba in istotako zmagalo z rezultatom 2:0, 15:13, 15:4. Igre so bile več ali manj nezanimive to pa vsled prevelike vročine. Moštvo Krškega je pokazalo smisel za kombinacijo ter je zelo poštvalno. Moštvo MTP Zagreba ni dovolj uigrano in ni nudilo resnega odpora.

Ob 3 popoldne se je pod vodstvom sodniškega novinca Balona pričel nogometni brzturnir med TD Krškim, MTP Zagrebom in Razlagom. Železničar iz Ljubljane se turnirja ni udeležil. V prvi igri sta nastopila MTP Zagreb in TD Krško, ki je nastopilo vsled odsotnosti vratarja Bačnika in igralcev Mlakarjev v precej oslabilni postavi. V prvem času se je omejilo vidno le na obrambno igro vsled česar je nasprotnik uspel po desni zvezi priti v vodstvo. V drugem polčasu je Krško razvilo široko igro ter kmalu izenačilo. Proti koncu igre pa še doseglo zmagosni gol. Tako se je Krško kvalificiralo za nadaljne tekmovalje.

V drugi igri je nastopilo moštvo Krškega proti oslabilni enajstori Razlaga. Krško igra ostro in zelo poštvalno. V 12 minuti uspe srednjemu napadalcu Krškega, da iz gneče doseže vodstvo za svoje moštvo. Igra postaja vse bolj napeta in ostra. Obe moštvi se trudita da bi rezultat popravili vendar se ni posrečilo ne enemu ne drugemu rezultat spremeniti. S to zmago je moštvo Krškega osvojilo naslov zmagovalca brzturnirja.

V zadnji tekmi sta se pomerili moštvi MTP Zagreb in Razlag. Moštvo Razlaga je bilo stalno v premoči in kmalu po levi zvezi doseže gol. V drugem polčasu so gostje bolje igrali, vendar je ožja obramba napade odlično razbijala. Domačini dosežejo še drugi gol. To pot iz prostega strela. Pred samim koncem igre dosodi strelnik 11 metrovko, ki jo gostje sigurno spremene v gol. Tako je bil postavljen končni rezultat 2:1 v korist domačih.

»Na gori je moj dom...«

Tine Vovkov se dolgo v noč ni mogel zaspati. Vse vrste misli so mu rojile po glavi in pred očmi se mu je gosto pojavljala Mojca, ta črnka z zapeljivimi očmi. Šele proti jutru, ko so že petelini začeli peti kakor za stavo, se je obrnil na desno stran in zaspal...

Dva meseca je bil Tine še doma in večkrat se je z očetom sporekel. Očital mu je njegovo skopost in pa odraško življenje. Takrat je bil oče kakor posinel in čutili je začel, da se mu je začel še v hiši veliki punt. Samo njega je še imel in želel si je zmiraj, da bi bil ta edinec takšen kot on. Želel si je da bi bil ta plavalasi fant, ki toliko ljubi ljudi okrog sebe skupih in izkoriščevalcev. Toda sedaj je vedel da tega ne bo nikoli dosegel pri njemu, še posebej ko, je začel opažati, da se sin približuje vse bolj težakom in hlapcem, to ga je še bolj jezilo. Skoraj želel si je, da bi prišel kaj kmalu poziv za k vojakom in še malo ni slutil, da pomeni ta poziv klic v novo življenje, katerega je on toliko preklel, čeprav ga ni še dodobra čutil, ne on ne okolica. Prav za prav ni poznal tega novega življenja in poznal ga ni zato, ker tudi misliti ni hotel o njem. Vedel je le to, kar mu je pravil župnik in pa stari Lovše in to je bilo zanj dovolj. Staro življenje je bilo cilj Vovka a v hiso mu je od daleč sililo novo.

Težko pričakovani poziv je nato prišel in Tine se je začel pripravljati. Cele dneve pred odhodom se je poslavljaj od njegove ljube zemlje, od prostranega polja, sinjih travnikov bleščečih se v jutranji rosi. Zadnjič še si je želel kose in tisto jutro jo je mahnil s kosci. Veselo je bilo in v srcu še nikoli tako, kakor takrat, ko je slišal pesem izpod kose. Zdelo se mu je, da je samo njemu razodeta ta skrivnost.

»Tone«, je zaklical sosedu, ki ga je le težko dohajal: »Ali slišiš koso peti?«

(se nadaljuje)

Vse igre so potekale kljub oslabilnim postavam dokaj živahno in borbeno, tako da so gledalci z zanimanjem sledili dogodkom na igrališču. Zelo lepo igro je dal Turk.

V večerni tekmi v keglanju je MTP Zagreb zabeležil še zadnji poraz. Na keglišču pri postaji so se pomerili z Razlagom v moštvih 5:5. Po pomerosti gostov je Razlag v postavi Žerjav, Zorko, Šepec, Korent in Rožar takoj prešel v vodstvo ter si zabeležil v dobro 11 lesov ob končnem izidu 96:85. Zlasti uspešen je bil Žerjav, dočim je Rožar razočaral.

Končni rezultat »Dneva športov v Brežicah«: Razlag 6 zmag, TD Krško 1 zmaga in MTP Zagreb brez zmage.

Organizacija »Dneva športov« je bila dobra.

Ves turnir pa je poleg dokazov dobrega in zdravega razvoja športa pokazal, da vlada med društvi dober smisel za napredek in povzdigo fizkulture in to zlasti v tem, da se povezuje in odnosi med društvi vedno boljšajo in postajajo vse bolj tovariške, a to ali v izkoriščanju rekvizitov ali naj si bo v skupnem sodelovanju pri nastopanju ali v obveščanju virov za nabavo sredstev za izboljšanje stanja društev. Skratka vse bolj se opaža med nekdanjimi »mi« in »vi« ali »oni« težnja za čim tesnejšim sodelovanjem. Na ta način bo resnično v Krškem okraju dan pogoj za najboljši razvoj vseh panog športa z najširšim aktivnim udeleževanjem množic.

Ta težnja in zamisel brežiških fizkulturnikov je rodila sklep, postaviti dovolj obsežen stadion, saj so dosednji prostori v telovadnici že premajhni in telovadišče le nogometno igrišče brez lahkoatletskih stez, kopalnic, garderob itd. Pri KS Brežice se je formiral Fizkulturni gradbeni odbor v katerega so pritegnjeni najaktivnejši športniki in simpatizerji. Težke so bile predpri-

prave in težko nalogo si je zadal ta odbor. Ni lahko dobaviti potreben material za tako obsežno gradnjo, še težja je organizacija delovne sile, vendar zamisel »stadion« se uresničuje. Centralni stadion v Brežicah raste. Po detajlnem pregledu terena je gradbeni tehnik Miran Gorišek izdelal načrt po katerem potekajo dela. Vzdrževanje leve strani ceste se v podaljšku telovadišča dokončuje gradnja fasade in izkopavanje betonskih temeljev starih barak. Na tem mestu bo lahkoatletski krog s stezami, mesto za skoke in mete ter nogometno igrišče. Na nekdanjem starem pokopališču bodo napravljena teniška, odbojkaška in košarkaška igrišča, katera bodo služila pozimi za drsalnišče in hokejsko igrišče. V levem delu tega prostora je zamišljen fizkulturni dom z moderno urejeno telovadnico, društvenimi sobami, ambulanto, stanovanjem za hišnika itd. Vendar so za vse to še potrebna ogromna dela, česar se pa le nekateri zavedajo in se udeležujejo s prostovoljnimi delom. Zlasti se je izkazal sindikat Potrošniške zadruga v Brežicah, gimnazija in mladinci MDB, ki so se obvezali pred odhodom na avtocesto za tri dni udarniškega dela, dočim mnogi ostali kot pojedinci tako tudi nekatere sindikalne podružnice gledajo na gradnjo stadiona, ki ne bo samo mesto športnega udeleževanja in krepite mladih teles, marveč istočasno tudi okras mesta in velika pridobitev celega krškega okraja. Nujno je, da se fizkulturni referenti kot tudi predsedniki nekaterih sindikalnih podružnic zavedajo važnosti gradnje stadiona in agilno pokrenejo svoje članstvo na udeleževanje pri gradnji nam tako potrebnega objekta. Za vzgled si vzamamo aktivnost Potrošniške zadruga in posameznikov kot Vrstoškove, Vidmarja, Turka, Gregoriča in Topliška, ki so dosedaj največ doprinesli h gradnji centralnega stadiona v Brežicah.

Dvodnevno gostovanje SD »Razlaga« po Primorskem

Dne 25. junija t. l. so krenile odbojkaška, košarkaška in namiznoteniška ekipa SD Razlaga iz Brežic na dvodnevno turnejo po Primorski. Po dvanajsturni vožnji smo prispeli v Šempeter pri Gorici, kjer so nas tamkajšnji športniki pristrcno sprejeli.

V nedeljo 26. junija je bila najprej odigrana tekma v odbojki med tamkajšnjim SLD Železničarjem in odbojkaši SD Razlaga. Po zanimivi in napeti igri so zmagali odbojkaši SD Razlaga s 3:0; 15:2, 20:18 in 15:7. V prvem setu so na terenu popolnoma gospodarili odbojkaši SD Razlaga. Z močnimi servisi, dobrimi podajami in smeši so set odločili v svojo korist s 15:2. Drugi set so pričeli »Razlagovci« dobro in so vodili z 8:2. Pri tem stanju pa so se »Železničarji« zbrali, zaigrali bolj povezano in skrajno poštvalno. Vedno so manjšali razliko in celo izenačili na 11:11. Nato se je razvila napeta borba, dokler ni »Razlagovcem« uspelo premagati Železničarja z 20:18. V tretjem setu se je vodila zopet ogorčena borba do stanja 7:7. Nato so odbojkaši Razlaga dobili 8 zaporednih poenov in tako zmagali. Tekmo je sodil zelo dobro Čurin Vlado iz Brežic pred 100 gledalci. Razlagova vrsta je nastopila v naslednji postavi: Gregorič II, Galič, Vrstošek, Kugovnič, Šepec in Janežič.

Popoldne je bila odigrana tekma v košarki, ki je privabila na igrišče okoli 200 gledalcev. Tekma, ki je bila razburljiva zlasti drugi polčas, se je končala z zmago Železničarja z rezultatom 41:21 (22:10). V samem začetku so »železničarji« ostro napadali in forsirali hiter tempo. Po 12 minutah igre so povedli z 18:0. »Razlagovcem« žoga takorekoč »ni hotela v košo«. Nato so se igrači zbrali in s skrajno poštvalnostjo jim je uspelo znižati rezultat na 22:10. S tem je bil zaključen prvi polčas. Košarkaši Razlaga v tem polčasu niso igrali kakšne podrejene vloge, temveč so bili enakovredni nasprotnik, v drugem polčasu so bili še boljši.

V drugem polčasu se je razvila enakovredna igra, ki je bila vseskozi hitra in borbeno. Ker so igrali naši košarkaši le s sedmimi, so na koncu drugega polčasa nekoliko popustili. Končni rezultat je bil 41:21 v korist Železničarja. Razlagovo moštvo je nastopilo v naslednji postavi: Vodenlič 12, Urbančič 5, Janežič 4, Gregorič, Gorišek, Čurin in Galič. (Številke pomenijo dosežene koše). Vsi igrači so igrali dobro in skrajno poštvalno, tako, da bi bilo težko reči kdo je bil najboljši.

Dne 27. junija so vse ekipe odpotovale v Postojno kjer so se srečale s tamkajšnjim SŠD Železničarjem. Najprej so si Razlagovci ogledali Postojnsko jamo, nato pa so se vršila tekmovalja.

Najprej je bila odigrana tekma v odbojki. Zmagali so odbojkaši Razlaga s 3:2; 13:15, 15:12, 15:9, 12:15 in 15:7. Razlagovci so

predvedli tehnično boljšo igro, dočim so bili igrači Postojne bolj poštvalni. Po predvedeni igri bi bila lahko zmaga višja v korist Razlaga. Prvi set so dobili »Železničarji« vsled nepazljivosti Razlagovih igralcev. Pri stanju 13:13 so Postojnčani osvojili oba poena in s tem prvi set 15:13. V Razlagovi postavi, ki je bila ista kot v Šempetru je Urbančič zamenjal Šepca, ki se je lažje poskušoval na roki. V drugem in tretjem setu so dominirali igrači Razlaga in zmagali v obeh setih s 15:12 in 15:9 in tako prišli v vodstvo 2:1. V četrtem setu se je razvila ostra borba. Postojnčani so dobili set s 15:12 in izenačili stanje v setih na 2:2. V petem setu so zmagali prepričevalno in lahko igrači Razlaga s 15:7 in postavili končni rezultat 3:2 v svojo korist. Tekmi kateri je prisotvovalo okoli 100 ljudi je sodil dobro Čurin Vlado.

Nato je bila odigrana tekma v košarki. SD Razlag : SŠD Železničar (Postojna) 16:16 (8:6). Ta tekma je bila zelo razburljiva in zanimiva. Razlagovi košarkaši so bili stalno v vodstvu, vendar je uspelo Postojnčanom izenačiti. Koše za Razlag so dosegli: Vodenlič 8, Čurin 6, Urbančič 2. V obrambi sta se odlikovala Gregorič II in Galič, v napadu pa so lepe in smiselne kombinacije Vodenliča, Čurina in Urbančiča navdušile 250 gledalcev. Tekmo je sodil dobro Gorišek Miran iz Brežic.

Zvečer je bil odigran še namiznoteniški dvoboj, kateri se je končal tudi neodločeno 3:3. Rezultati tekem so: Urbančič (R) : Cvetanovič (Z) 0:2; 16:21, 14:21. Šepec (R) : Kopar (Z) 2:0; 21:16, 21:17. Vodenlič (R) : Lorko (Z) 2:1; 19:21, 21:19, 28:26. Čurin (R) : Demšar (Z) 0:2; 16:21, 18:21. Šepec-Urbaničič (R) : Demšar-Cvetanovič (Z) 0:2; 15:21, 16:21. Čurin-Vodenlič (R) : Lorko-Kopar (Z) 2:0; 21:8, 21:7.

Nato so si tekmovalci Razlaga ogledali še Opatijo in Reko ter se preko Zagreba vrnili domov. Pri vseh tekmovaljih se je utrjevalo bratstvo s primorskimi športniki.

Velik kmečki

razstavek 14. 8. 1949

**na stadionu
»Matije Gubca«
v Krškem**

**Dopolodne:
Kmetijska razstava ter
razstava lok. industrije
Popoldne:**

**Konjske dirke
Vabljeni!**